

10 Φεβρουαρίου 1962

Ο Γκάρι Πάουερς και το U – 2

Η «υπόθεση Φράνσις Γκάρι Πάουερς» ξεκίνησε τον Μάιο του 1960. Πάουερς λεγόταν ο πιλότος του αμερικανικού κατασκοπευτικού αεροπλάνου U – 2 που πετούσε κάτω από τον σοβιετικό ουρανό. Οι Σοβιετικοί το κατέρριψαν. Αυτόματα, οι σχέσεις Ανατολής – Δύσης έφτασαν σε αδιέξοδο με προφανή τον κίνδυνο να διακοπούν οι συνομιλίες για τον διεθνή αφοπλισμό που διεξάγονταν στη Γενεύη. Οπωσδήποτε, το επεισόδιο ματαίωσε τη συνάντηση κορυφής ανάμεσα στις ΗΠΑ, τη Σοβιετική Ένωση, τη Βρετανία και τη Γαλλία που προγραμματιζόταν από καιρό.

Αρχικά, οι Αμερικανοί αρνήθηκαν ότι ο πιλότος τους κυβερνούσε κατασκοπευτικό αεροπλάνο, κάτι που τελικά παραδέχτηκαν. Ο ηγέτης της Σοβιετικής Ένωσης, Χρουστσόφ, απαίτησε από τον πρόεδρο των ΗΠΑ, Αϊζενχάουερ, συγγώμη. Ο Αϊζενχάουερ αρνήθηκε, δηλώνοντας όμως ότι η πτήση των U – 2 θα σταματούσε.

Ο Γκάρι Πάουερς πέρασε από δίκη. Στις 19 Αυγούστου του 1960, το σοβιετικό δικαστήριο τον καταδίκασε σε δέκα χρόνια φυλάκιση. Έμεινε στις σοβιετικές φυλακές ενάμισι χρόνο, ως τις 10 Φεβρουαρίου 1962. Την ημέρα εκείνη, μεταφέρθηκε στο Ανατολικό Βερολίνο. Εκεί, οι Σοβιετικοί τον αντάλλαξαν με τον πράκτορα της KGB (Σοβιετικής αντικατασκοπίας) Ρούντολφ Άμπελ που είχε πέσει στα χέρια των Αμερικανών.

1364: Υπογράφεται η συνθήκη του Μπρνο που εγγυάται ότι το Τυρόλο θα παραμείνει στις οικογένειες των Λούξεμπουργκ και των Αψβούργων.

1519: Ο Ισπανός κονκισταδόρος Φερνάντο Κορτέζ αποπλέει από την Κούβα με κατεύθυνση το τότε άγνωστο Μεξικό με τον πανάρχαιο πολιτισμό των Αζτέκων, που έμελλε να καταστρέψει.

1763: Η συνθήκη του Παρισιού μεταξύ Βρετανίας, Γαλλίας και Ισπανίας δίνει τέλος στον Επταετή πόλεμο. Ο Καναδάς παραχωρείται στην Βρετανία, η Γαλλία κατακτά μέρος των Δυτικών Ινδιών και η Ισπανία την Λουϊζιάνα και την Αβάνα.

1894: Γεννιέται ο Βρετανός συντηρητικός Χάρολντ Μακ Μίλαν. Το 1957 διαδέχτηκε τον Άντονι Ίντεν στην πρωθυπουργία της χώρας του και, δύο χρόνια αργότερα, οδήγησε το κόμμα του στην εκλογική νίκη, μένοντας πρωθυπουργός ως το 1963.

1981: Ο βασιλιάς της Ισπανίας, Χουάν Κάρλος, διορίζει πρωθυπουργό της χώρας τον Λεοπόλδο Κάλβο Σοτέλο.

2004: Ξεκινούν στη Ν. Υόρκη οι διαπραγματεύσεις για τη λύση του Κυπριακού.

2008: Στα 33 του, ο Αλέξης Τσίπρας εκλέγεται πρόεδρος του Συνασπισμού. Είναι ο νεαρότερος πρόεδρος εκπροσωπούμενου στη βουλή κόμματος, αν και ο ίδιος δεν είναι βουλευτής.

2009: Είκοσι μέρες μετά τον τερματισμό της εισβολής του Ισραήλ στη Λωρίδα της Γάζας, το (κεντρώο) κόμμα Καντίμα της Τζίπι Λίβνι κερδίζει το 23% των ψήφων και 28 έδρες (από τις 120 της ισραηλινής Βουλής), έναντι 27 εδρών (21%) του δεξιού Λικούντ του Μπέντζαμιν Νετανάχιου και 13 εδρών (10%) των Εργατικών του Εχούντ Μπάρακ.

Η 10^η Φεβρουαρίου στον πολιτισμό

10 Φεβρουαρίου 1634

«Και όμως, γυρίζει»

Ο Γαλιλαίος Γαλιλέι γεννήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 1564 και σπούδασε μαθηματικά, φυσική και αστρονομία. Στα 19 του, παρατηρώντας μέσα στον καθεδρικό ναό της Πίζας μια λάμπα που πηγαينوερχόταν καθώς την κινούσε ο αέρας, ανακάλυψε τους νόμους της ισόχρονης κίνησης του εκκρεμούς. Στη συνέχεια, εφεύρε την υδροστατική ζυγαριά, ανακάλυψε τους νόμους της βαρύτητας, έθεσε τις βάσεις της σύγχρονης δυναμικής και, στα 1609, σε ηλικία 45 χρόνων, κατασκεύασε στη Βενετία το πρώτο αστρονομικό τηλεσκόπιο, με το οποίο έκανε παρατηρήσεις στο φεγγάρι. Ήθελε να διαπιστώσει, αν ο Κοπέρνικος είχε δίκιο όταν, έναν αιώνα νωρίτερα, έλεγε πως κέντρο του πλανητικού μας συστήματος είναι ο Ήλιος. Την άποψη αυτή την είχε εκφράσει πρώτος ο Έλληνας αστρονόμος Αρίσταρχος ο Σάμιος που έζησε από το 320 ως το 250 π.Χ.

Λίγα χρόνια αργότερα, ο Γαλιλαίος είχε καταλήξει στο συμπέρασμα πως δεν είναι ο Ήλιος που γυρίζει γύρω από τη Γη αλλά η Γη που περιστρέφεται γύρω από τον Ήλιο, όπως και όλοι οι πλανήτες του ηλιακού μας συστήματος. Ανακοίνωσε την ανακάλυψή του για να διαπιστώσει πως η έρευνα και η επιστήμη δεν είχαν καμιά τύχη στην εποχή του. Η ανακοίνωσή του θεωρήθηκε φοβερή βλαστήμια κατά του Θεού. Τον είπαν αιρετικό, όπως τον Κοπέρνικο, του οποίου τα βιβλία είχαν μπει στη «μαύρη λίστα» των απαγορευμένων από τον πάπα.

Ο Γαλιλαίος επέμενε στην άποψή του με αποτέλεσμα, στις 22 Ιουνίου 1633, να τον συλλάβει η Ιερή Εξέταση και να τον φυλακίσει. Συνέχισε να επιμένει πως η Γη γυρίζει και πως αυτό είναι ανεξάρτητο από τη θρησκεία. Για να σταματήσει, από τα μέσα Ιανουαρίου 1634, ενώ πατούσε πια τα εβδομήντα του, άρχισαν να τον υποβάλλουν σε φριχτά βασανιστήρια. Αντεξε τρεις βδομάδες.

Στις 10 Φεβρουαρίου 1634, γονατιστός μπροστά στους ιεροεξεταστές, απαρνήθηκε τη θεωρία του ως λαθεμένη και αιρετική. Λέγεται πως την ίδια στιγμή μουρμούρισε: «Και όμως, γυρίζει». Έζησε άλλα οκτώ χρόνια. Πέθανε στις 8 Ιανουαρίου 1642, περιορισμένος και κάτω από την αυστηρή παρακολούθηση της Ιερής Εξέτασης.

Στις 31 Οκτωβρίου 1992, ακριβώς 350 χρόνια μετά το θάνατό του, ο πάπας Παύλος ζήτησε δημόσια συγγνώμη για τις διώξεις που υπέστη ο Γαλιλαίος. «Η Ιερή Εξέταση», είπε, «ερμήνευσε τη Βίβλο λαθεμένα».

1837: Σκοτώνεται σε μονομαχία ο Αλέξανδρος Πούσκιν, ένας από τους μεγαλύτερους Ρώσους ποιητές του 19^{ου} αιώνα. Μεταξύ των έργων του είναι και η ιστορική τραγωδία «Μπόρις Γκκοντούνοφ». Γεννήθηκε στις 26 Μαΐου 1799.

1890: Γεννιέται ο Ρώσος λογοτέχνης Μπόρις Πάστερνακ, συγγραφέας του μυθιστορήματος «Δρ Ζιβάγκο».

1891: Ιδρύεται ο Πανελλήνιος Γυμναστικός Σύλλογος.

1898: Γεννιέται ο Γερμανός ποιητής και θεατρικός συγγραφέας, Μπέρτολντ Μπρεχτ («Η Όπερα της πεντάρας», «Μάνα Κουράγιο» κ.ά.). Πέθανε το 1956.

1913: Πεθαίνει, χτυπημένος από μηνιγγίτιδα, ο Ολυμπιονίκης Κωνσταντίνος Τσικλητήρας. Προσβλήθηκε στο μέτωπο της Ηπείρου όπου πολεμούσε για την απελευθέρωση των Ιωαννίνων.

1923: Πεθαίνει στο Μόναχο ο Βίλχελμ Κόνραντ Ράιντγκεν που ανακάλυψε τις ακτίνες «Χ». Είχε γεννηθεί στις 27 του Μάρτη του 1845.

1935: Γεννιέται ο συνθέτης και μαέστρος Θόδωρος Αντωνίου.

1942: Ο διάσημος μουσικός της τζαζ, Γκλεν Μίλερ, αποκτά τον πρώτο χρυσό δίσκο με την πώληση ενός εκατομμυρίου αντιτύπων του «Τσατανούγκα Τσου Τσου».

1996: Ένας υπολογιστής IBM με την ονομασία Deep Blue, γράφεται στην ιστορία του σκακιού, νικώντας με ιδιαίτερη ευκολία τον παγκόσμιο πρωταθλητή στο σκάκι, Γκάρι Κασπάροφ. Είναι η πρώτη φορά που μηχάνημα νικά άνθρωπο σε αγώνα όπου τηρούνται όλοι οι κλασικοί κανόνες.

2014: Σε ηλικία 85 χρόνων, πεθαίνει η Σίρλεϊ Τεμπλ, άλλοτε παιδί θαύμα του αμερικανικού κινηματογράφου. Έγινε πασίγνωστη σε ηλικία έξι ετών (1934), όταν κέρδισε το Όσκαρ α' γυναικείου ρόλου για την ταινία «*Stand Up And Cheer*».

